

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrť leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrť leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trispotna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 51.

V Ljubljani, v soboto 2. marca 1889.

Letnik XVII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 1. marca.

Budgetna razprava.

(2. in 3. dan.)

Prej ko poročam o drugem dnevu budgetne razprave, moram omenjati še nekaterih reči prvega dne. Carneri je povdarjal važnost nemškega jezika za vojaščino, kjer pa čedalje bolj gine njegova veljava. V dokaz te svoje trditve pripoveduje Carneri, da je imel neki vojak pri neki sodnji v Ljubljani kot priča opraviti. Ko sodnik pokliče njegovo ime, se oglasi: Hier! Ali sodnik ga pouči, da se v tej dvorani govori le slovenski in da ne sme več odgovarjati „hier“, ampak „ptoy“. Kaj v slovenščini pomenja beseda „ptoy“, ne vem, in slovenski jezikoslovci menda tudi ne. Ali Carneriju se je zdel ta dogodek tako važen, da ga je posebno na srce pokladal deželno-brambovskemu in justičnemu ministru. Prav bi bil pa storil, da bi bil malo jasneje govoril in imenoval sodnijo v Ljubljani, pri kateri se je to zgodilo, da bi imel dotični sodnik priliko reč pojasniti, ker nikakor ne morem verjeti, da bi bilo tako, kakor je pripovedoval Carneri.

Poljski poslanec Javorski je priznaval velikanski napredek v državnem gospodarstvu. Prva zahvala za to gré narodom avstrijskim, ki so se upognili novim davkom, s katerimi se je posrečilo odpraviti dosedanji primanjkljaj. Priporoča pa ministru, naj sedaj svojo pozornost obrača na vravno direktnih davkov, ker je znano, da cena gospodarskih in kmetijskih pridelkov čedalje bolj pada. Še posebej pa je priporočal vladi, da v svoje oskrbovanje prevzame zemljiško-odvezni zaklad, bolj skrbi za sodstvo na Gališkem in že skoraj ustanovi medicinsko fakulteto v Krakovu in Lvovu. Sklepal je: Budget imate (gospodje ministri), od vas je odvisno, da si pridobite tudi naše zaupanje.

Levičar Scharsehmid je v dolgočasnem govoru zagovarjal nemški liberalizem, opisoval razmere na Češkem, ki so spravile nemške poslance iz deželnega zbora, in mačje solze točil nad nesrečno osodo nemških prebivalcev med Slovenci na južnem

Štajerskem, ki se bode vsled slovenskih agitatorjev skoraj tudi preselila na Koroško. Tudi trditve je pobral iz liberalnih časnikov, da se slovenski duhovniki obračajo proti vzhodu (na Rusijo) in da so jih škofje v znanem pastirskem listu hudo grajali zaradi njih nepatrijotičnega obnašanja. Ako bi bil g. baron čital omenjeni pastirski list, bil bi se prepričal, da tega v njem ni, kar mu on podtika.

Četrťi govornik je bil mladočeški poslanec Herold, ki je hudo šibal ponemčevanje na Češkem in vladi oponašal, da se premalo briga za deželno avtonomijo. Zadnji govornik je bil poslanec Lienbacher, ki je v svojem govoru na obtožno klop spravil vlado, levičarje in desničarje, pa tudi svoje ožje tovariše nemške konservativce, ter prizanesel samo svojemu prijatelju Zallingerju. Vladi je očital, da ni izvršila svojega programa in da prav za prav nima nobenega programa. Tudi večina nima nobenega javnega programa, ampak le neki tih program, ki se pa čedalje očitneje in dosledneje razodeva, namreč slovansko-narodni in avtonomno-federativni program. Svojim tovarišem, nemškim konservativcem, je očital, da nič ne dosežejo, dasiravno se večini uklanjajo, ker so le pičla manjšina v tej večini, in mora manjšina zmerom odjenjevati. Levičarjem je očital, da so oni krivi, ako se jih nemški konservativci ogibljuje, če bi hoteli privoliti versko ali konfesijonelno šolo, ki jo verno nemško prebivalstvo zahteva, bi ne bilo razpora med nemškimi poslanci.

Štruppenim napadom na nemške konservativce je včeraj odgovarjal nemški konservativni poslanec dr. Ebenhoch. Z veliko iskrenostjo je spominjal Lienbacherja na njegove nekdanje nazore in govore, ki so v nasprotju z današnjimi načeli in ga konečno rotill, naj se povrne k tovarišem, ki jih je zapustil. V nadaljnjem govoru je tudi Ebenhoch povdarjal potrebo verske šole, obžaloval, da se ta reč toliko časa odlašča, in konečno našteval razloge, zakaj nemški konservativci držé z večino državnega zbora. Oni od liberalcev nikdar ne bi dobili, česar potrebujejo, večina pa je že marsikaj storila za obrtni stan. Ostri napadi na levičarje so zbujali med njimi prav pogostoma hud vriš, ki pa govornika ni motil, ampak mu dajal priliko čedalje hujšim udarcem.

Za njim je prišel na vrsto levičar dr. Menger, eden najbolj strastnih poslancev, kar jih je v zbornici, ki je prijemal dr. Ebenhocha, češ, da je strastno napadal Lienbacherja. Slovanski poslanci ne kažejo razdora, kadar javno govoré, samo Nemci drugim narodom napravljajo veseli prizor, da drug drugega grizejo.

Tretji govornik bil je novo izvoljeni češki poslanec Woldrich, ki je govoril o slabih razmerah kmetijstva in obrtnijstva, ki izvirajo iz vnanje konkurence, iz neenakih železničnih tarifov in iz nemarnosti, da se domači pridelki s carino ne varujejo proti uvaževanju tujih. Za njim je levičar dr. Magg zaničljivo kritikoval desetletno dobo Taaffejevega ministerstva, ki ne kaže nobenega vspeha, nobenega napredka, ampak le pomnoževanje davkov in državnega dolga. En vspeh bi pa utegnulo to delovanje vendar le imeti, pravi konečno Magg, da se namreč nemški Mihel, kateremu desetletno zatiranje (!) greni življenje v Avstriji, naposled prebudi in da ga obsede „furor teutonicus.“ Dr. Magg pristavlja sicer, da si tega ne želi in da tega ne upa, ali kar mačka rodi, miši lovi, in Prus ostane Prus, ki Avstrijo le toliko časa ljubi, dokler služi njegovim veliko-nemškim namenom.

Zadnji govornik bil je slovenski poslanec Šuklje, čegar govor je bil po izreku skušenih parlamentarcev včeraj najboljši. Prav dobro je zavračal Carnerija in Mengerja in vsestranski prerešetal posamezne številke državnega proračuna in dokazoval vidno zboljšanje naših financ. Pa tudi politične razmere v slovenskih deželah so prišle na vrsto in govornik je v glavnih potezah omenjal reči, ki jih bodo naši poslanci na drobno razpravljali v posebni obravnavi. Govor Vam pridenem po stenografičnem zapisniku, da objavite celi.

Dopolnilna volitev dež. poslanca za Ptuj.

(Izviran dopis.)

Ker je dr. Ausserer državno in deželno poslanstvo odložil, morajo mesti Ptuj in Ormož, in trgi Ljutomer, Središče in Rogatec, katere je do zdaj

LISTEK.

Swiftijada.

(Osemindstirideseti spev.)

„Fuimus Troes, fuit Ilion!“ Pst, g. vrednik, vže zopet sem zabredel nevedé v Büchmannove citate. Reči sem le hotel v pravi domači prozi: to so bili pravi petelinji časi! Ogri so si izkrhali v svojem državno-zborskem dvoboju nekaj parov po revoluciji zvenečih ostrog za štirinajsti in petindvajseti odstavek bodoče vojne postave, Slovenci pa smo obrabili v minulih dneh nekaj jeklenih in gosjih peres in pa preveč narodnega črnila, in sicer samo na korist hirajoči ljubljanski kupčiji, svoj zarjaveli 19. odstavek smo pa v tej dōbi zavrgli na čast domači notranji solidarnosti.

Nerazumljivo je torej, da se čujejo baš sedaj v Ljubljani pesimistični glasovi, da hira in peša narodna kupčija v vseh strokah. In vendar ni bilo boljše prilike, da ebogaté kar črez noč vse tvrdke, ki kupčujejo s črnim in žalujočim blagom. Osobito neka tukajšnja politična tvrdka imela je opravka

črez glavo, da spravi svojo „mervelieux“-robo z dobičkom v dežel; posrečilo se jej je to; njeni „commis voyageur“ na deždli pa je imajo še vedno nekaj nerazpečane, ker jo pošiljajo tukajšnjemu glavnemu skladišču v komisijo, ali pa vsaj v založišče.

Vendar tudi ta šumeči čas črnilne kupčijske politične dōbe slovenske se poslavlja in Slovenci se bodemo morali lotiti kake druge, bolj zanimive stroke, ako si hočemo izbrisati čast sedanje naivnosti in si pridobiti novo zanimivost.

V taki prehodni dōbi „prede“ najhuje našim politikom in pa nedeljiskim listkarjem za izvirne dovtipe, kajti oni mislijo noč in dan, kje bi izkopali kako dišečo gomoljiko, da bi jo zmleli za nosljanje svojim po novicah in pikantnosti koprnečim bralcem. In v bodoče se bode godilo še slabeje slovenskim bralcem in tudi pisateljem.

Leposlovni citati, osobito, ako so duhoviti in modroslovni, so pri nas strogo prepovedani. Kdor bode hotel torej opirati v bodoče svoje misli na leposlovje in modroslovje, postati bode moral prej sam slaven pesnik in modrijan, sicer mu je dovoljeno pisati članke in pesmi le za pratiko. Ker Slo-

venci še vedno iščemo svojega modrijana in ker se opotekamo od jedne modroslovne sisteme do druge, in ker nosimo po sodbi naših Nemcev še vedno svojo leposlovno umetnost v žepnih robcih, ugame vsak mislec, kako zanimivo bode odslej naše literarno delo.

Poslavlja se od nas — in sicer na listkarsko žalost — tudi predput, rodovitna dōba za šalo in dovtip. Vrniti se bodemo morali torej pisatelji in politiki „nollens, volens“ zopet k svojemu 19. odstavku osnovnih postav, ki je še vedno najbolj hvaležni, neusahljivi zaklad naši satiri in našim socialno-političnim praskam.

Vendar do spomladi, ali pa vsaj do iste državno-zborske seje, ko se dovoli od vseh strank jednoglasno „budget“, s katerim strašimo desničarji tako radi v svoji hudi uri, imamo volilci dovolj tudi osobnega posla.

Sedeti moramo dan na dan po občinskih pisarnah in po mestnih „rotovžih“ in zborovati, da najdemo sebi in svoji srenji na čast kakovega občana, ki se zadovolji s problematično častjo naše srenje.

on zastopal v deželnem zboru, novega deželnega poslanca voliti.

Ta volitev je razpisana na 14. dan marca t. l. Sploh se je mislilo, da bo dr. Kokošinek tudi v deželnem zboru želel biti naslednik dr. Aussererjev, vendar ptujski kolovodje so menda spoznali, da še zadnjič niso pametno ravnali, ko so bili čisto nepoznanemu človeku ne le vse svoje zaupanje skazali, ampak mu zraven še častno meščanstvo, to je največjo čast, ki jo morejo komu dati, podelili, zato so si zdaj bolj poznanega, rekel bi, domačega moža za kandidata izbrali. V graški tetki so namreč naznanili, da so enoglasno sklenili v deželni zbor voliti g. Jožefa Steyera, usnjarja in posestnika v Ljutomeru.

Gosp. Jožef Steyer je sicer rojen Ljutomerčan, pa čisto v nemškem duhu vzgojen, ker mu je oče bil nemškega pokolenja in je od nekod z Nemškega prišel v Ljutomer. On sicer razume slovenski in ljubi slovenski — denar, ne pa slovenskega ljudstva, zato bo kot poslanec brez dvombe hodil ista pota, kakor njegov prednik dr. Ausserer, za čegar izvolitev se je bil kot bivši župan jako potegoval. Glasovi nemških in nemškokulturnih volilcev so mu zagotovljeni.

Sicer bi v tem volilnem okraju tudi narodnjaki morali postaviti svojega kandidata, kajti Središče je narodno, Ljutomer, Ormož in Rogatec večinoma, v Ptuj pa bi mogli tudi zdatno manjšino glasov dobiti, ko bi le pravega moža za kandidata izbrali; vendar do zdaj še ni nič slišati, kaj v narodnih krogih mislijo.

V naših trgih in mestih še sploh z narodno rečjo slabo stoji. Višji uradniki in bogatejši „purgerji“ so skoro brez izjeme Nemci, drugi so pa od teh ali odvisni, ali malomarni ali pa tudi Slovencem odločni nasprotniki, ki sploh bolj brezobzirno vedó postopati, kakor pohlevni narodnjaki. Vsled takih okoliščin še v nobenem mestnem volilnem okraju nimamo narodnega zastopnika, in bržčas ga še tudi zdaj ne bomo dobili, čeravno so v tem volilnem okraju razmere za nas še najugodnejše.

● propadanji Nemštva.

III.

Nemški filozof in filozofični politikar Edv. pl. Hartmann nadaljuje tako-le v razpravah svojih o propadanju Nemštva:

„Tirolsko bi se moglo brez vse škode gledé na veljavo kot velevlast habsburške monarhije od nje odtrgati, ko bi se ji za to dala nagrada na slovenskem Balkanu. Isto se more reči o severnem pasu Češke, o labski nižavi in oharski z več nego 1 milijonom nemških stanovnikov; ako se odstopijo Saksoniji in Sileziji, bi čisto nič ne trpela velevlastna moč Avstrije. Zaradi tega mora ta monarhija, ki je podonavska država, ako hoče ohraniti svojo celoto, podržati na vsak način lastne pokrajine podonavske; še najmanj bi pa mogla pogrešati stolnega svojega mesta Dunaja.

Avstrija kot taka morala bi prestatiti eksistovati, ko bi se te dedne dežele odtrgale od nje, in Dunaj bi po tako razkosani Avstriji pal s svojega vrhunca kot prestolno mesto južne srednje Evrope in postal pokrajinsko mesto. Nemško cesarstvo bi pa ne moglo teh nemških podonavskih pokrajin iz zemlje-

Le preslabi financieri smo Slovenci gledé deljenja diplom častnim občanom.

Ko bi naložili mi našim slavljencem takse, ktere je odmeril finančni minister za naslove „ad honores“, poravnali bi lahko z njimi vse svoje zastale davke in naši slavljenci bi ne menjavali tako radi svoj „otium cum honore“ za obdačene naslove „ad honorem“.

Tudi Sviftijanec je vže premišljeval, ali je prijetnejši naslov „otium cum honore“, ali pa „scriptor ad honorem“. Ker se mu ni posrečilo doslej navzlic vsej „sitnosti“ prisluziti si častnega občanstva, pikati hoče še dalje ob nedeljah „cum honore“. Tolaži ga v tej svetovni nevhvaležnosti misel, da se tudi njegov tekmeec gosp. „s“ ne ponaša — baje doslej — s častnim občanstvom.

Slovenskima listkarjema ne ostaja torej drugega, kakor da se imenujeta drug drugega častna listkarja, in sicer gosp. „s“ v „Slovenec“ in Sviftijanec v „Narodu“, morda združi takova čast k složenemu delu „cum honore“, ali pa jima pridobi v dóbi cenih častnih diplom tudi kako občanstvo „ad honorem“.

Sviftijanec.

pisnih, trgovinsko-političnih in stratežičnih uzrokov prevzeti brez Češke in Morave, kar bi pa bilo za nemški želodec zelo težko prebavljivo. Torej je odtrganje nemških podonavskih dežel od Avstrije jednako za Avstrijo nemožno, kakor njih prevzetje od nemške države. Zaradi tega si ne morejo avstrijski Nemci nikakor želeli, da bi Tirole in severni okraji Češke pripadli k Nemčiji, ker bi vsled tega njih vpliv pal še globokeje.

Sedanja neprirojena razlika jugo-zapadnega, jedno narečje govorečega plemena v deželah Srbske, Bosne, Dalmacije, Hrvatske, Istre, Kranjske itd. ne dá se dolgo vzdržati. Ona se bode morala vsled neizogibne sile narodnih čutov umakniti tesnejši zvezi v kako državnopravno obliko. Prirojeno pristavno mesto te jugo-zapadne slovanske skupine deželá je Trst, ki ni niti laško, niti nemško mesto, temveč slovansko mesto, koje postaja vedno bolj odločnejše in pomenljivejše.

Kar pa se tiče prestolnega mesta Dunaja, je neizogibna zanj usoda, da v 20. stoletji zadobi bolj slovansko lice, kakoršno je postalo nadveltavsko mesto Praga v devetnajstem veku.

V dóbi absolutizma bilo je lahko povsem nemško lice avstrijske države s pomočjo veleposestniške aristokracije in nemškega meščanstva vzdržati. Zadostovalo je, da je le ostalo nemško jedro častništva in uradništva. S podpisano ustavo je bila neizogibna smrtna obsodba nemški hegemoniji. Abstraktni politični idealizem avstrijskih Nemcev, ki ni računal z istinitimi razmerami in državnimi potrebami, njih doktrinarski liberalizem, kojemu je šlo le za razširjanje pravic v parlamentu in omejitve pravic korone, njih naravna nezmožnost za velike kulturne namene iztočne države in neobhodne zahteve v vnani politiki, prisilile so v enem oziru korono predčasno k temu, da se je vrgla v naročaj slovanski večini, Nemštvu pa obrnila hrbet.

Zelo krivično bi bilo, zaradi tega obrata česa očitati Habsburžanom; njih vladarska dolžnost jim ne nalaga, da bi ohranili Nemštvo, ampak nalaga jim, ohranjevati in krepiti celoto monarhije, koja je v ogromni večini slovanska. Ko so postali (nemško-vojaški in nemško-birokratični) stebri onemogli, gnjili in omahljivi, morali so Habsburžani pomišljati na to, da jo podpró z mlajšimi, in če bi se tudi pri tem morali bojevati najhuje s svojim srecem. Poslednje hipoteze ni treba še omeniti, ker Habsburžani niso bili nikdar v ožjem zmislu besede nemški vladarji.

Vrhu tega je pa avstrijski cesarski rod bolj nego vsak drugi vladarski rod odkazan na zvezo s katoliško cerkvijo. Gotove narodnostne države, n. pr. Francoska, Laška in Španjska, mogó začasno pogrešati podporo katoliške cerkve in če treba se tudi bojevati proti nji — Avstrija nikoli ne! Razen židovstva nima ondi korona nič, kar bi raznotera plemena nerazdružno spajalo in jim branilo razpasti. Od te dobe, kar se židovstvo vedno bolj popoljšuje, pomadžaruje in počesčuje, mora se solidarnost med Nemštvom v Avstriji in židovstvom smatrati za uničeno; in Nemštvo pospeševati pomeni i uničiti najbistvenejše koristi katolicizma. Avstrijska vlada more sicer vztrajati v zvezi na odboj s protestantskim nemškim cesarstvom, toda ona ne sme povzdigovati nemškim so-plemencem svojega zaveznika, ako se neče spreti s katoliško cerkvijo, koje pomoč je zanjo istotako neizogibna, ko nekdaž Francoski Karolingi.

Hočejo li Nemci avstrijski ohraniti svojo sorodnost z Nemci v „rajhu“, trudijo naj se, da se poleg zveze na edboj in napad sklene z Nemčijo carinska in trgovinska zveza in napišejo naj na svojo zastavo vtelesenje obeh pogodb kot glavni pogoj ustave.*) Pod to zastavo mogó sijajno zmagovati; bodo li pa hoteli i nadalje vrivati svojo prejšnjo nadvlado, shujšajo s tem le svoj položaj v nastajajoči hudi borbi. Mi Nemci na Nemškem izkažemo jim najboljšo bratsko uslugo, ako jim neusmiljeno uničimo take domišljije. — — —

Tako piše Nemeec Hartmann. Kaj je v tem resnice in neresnice zajedno in nemške domišljivosti, to bode spoznal brez našega navoda vsak naših čitateljev. Toliko je v tem istine, da je Hartmann neusmiljeno avstrijske Nemece zdramil iz njih sanjarij in zmotnjav, ako mislijo, da njim pripada nadvlada. Prepozno je in — brez deželne izdaje bi to vže ne šlo, kajti Nemci niso več oni popustljivi

*) Ne boš, Jaka. Op. prel.

in kroták „narod mislecev in pesnikov“, kakor jih je nazival svoje dni Bülwer.

Politični pregled.

V Ljubljani, 2. marca.

Notranje dežele.

Najvišji sodni dvor je potrdil neko razsodbo češkega nadsodišča ter načeloma razsodil, da so pri motenju posesti gledé javnih potov pristojne sodniške in ne politične oblasti.

Predvčeraj so se v **ogerskem državnem zboru** zopet vršili burni prizori. Tisza je hotel govoriti, toda opozicija je napravljala takov ropot, da ni nikdo mogel tudi eno minuto nemoteno razumeti Tiszovih besedi. Mej kričanjem na obeh straneh je moral predsednik zaključiti sejo.

Vnanje države.

Iz **srbske** prestolnice se zopet poroča, da bo v kratkem imenovano novo — liberalno ministerstvo, skoraj gotovo z Ristićem na čelu. Radikalci delujejo vstrajno in neutrudljivo po celi deželi za pribodnje volitve.

Ruska vlada je neki izvedela z Dunaja in iz Budimpešte, da bo padel Tisza ter ga bo nadomestil grof Andrassy. — Peterburški dopisnik berlinskemu „Tagblatt“-u pravi, da je zaroka prestolonaslednikova s princesinjo Alico Hesijsko razdrta, ker se hoče carjevič poročiti jedino le s črnogorsko princesinjo Eleno. Car je sedaj ukazal, da mora ta zadeva počivati dve leti.

Nemški vojni minister je sestavil strokovno komisijo, ki je preiskala puško nemške pehote ter izrazila svoje mnenje, da je ta slabša tako od avstrijske, kakor še posebno francoske. Ker pa je izdelovanje melinitnega smodnika tajnost, napravi naj si Nemčija Mannlicherjeve puške.

Predvčeraj dopoldne se je **francoski** ministerski svet posvetoval o resnih redarstvenih naredbah, ki so postale potrebne vsled notranje-političnih razmer, ali kakor nam je povedala večerajšnja brzojavka, zaradi lige patrijotov. Slednja je izdala oklic, v katerem je obsojala prelivanje ruske krvi pri Sagallu ter pozivljala narod, da nabira denar v podporo sorodnikom padlih kozakov. Redarstveni komisar z 20 redarji je še isti dan zasedel pisarne lige patrijotov ter je preiskal hišo v navzočnosti Déroulède-ovi, Laguerre-ovi in Richard-ovi. Poslanca Laguerre in Laisant sta se upirala hišni preiskavi, zaradi tega pa ju je redarstvo odvedlo v zapor. Ker ju je oblastnija zasačila v tem slučaju „in flagranti“, pomagati jim ni mogla parlamentarna imuniteta.

Predvčeraj je v **italijanski** zbornici naznanil takoj v začetku seje ministerski predsednik Crispi, da je kabinet vsled obravnave zadnjih dni, in da ne spravi v nevarnost vsled zborničnega glasovanja državnih koristi, dal kralju ostavko; ministerstvo bo opravljalo svoj posel toliko časa, da bo imenovan novi kabinet. Zbornica je potem odložila zasedanje na nedoločen čas. „Agenzia Stefani“ piše tem povodom: „Zbornica je dne 16. in 18. februarja izrekla svoje popolno zaupanje v notranjo in zunanjo politiko. Kriza je navstala le zaradi davčnega vprašanja. Italijanska politika tedaj ne bo premenila svojega vsporeda, ki obstoji v prijateljstvu z vsemi evropskimi državami in narodi in v zvezi z Avstrijo in Nemčijo. Kralj se še ni odločil gledé novega ministerstva, a gotovo je, da bo Crispiju izročil sestavo kabineta.“

Vodje **rumunskih** konservativnih in liberalnih neodvisnjakov se posvetujejo, da bi osnovali prejšnjo združeno opozicijo. Kralj se brani odpustiti junimistične ministre, posebno pa Carpa, ministra zunanjih zadev. Svét nemškega poslanika se glasi v istem smislu.

Grški naučni minister Manetas je odstopil. Kralj je sprejel njegovo ostavko ter izročil časno vodstvo naučnega ministerstva mornaričnemu ministru Theokotisu.

Izvirni dopisi.

Z dežele. (Po prestatnem viharju.) [Konec. Pojdimo še za korak dalje. „Katholische Kirchen-Zeitung“ je zvedela, da so se v Solnogradu proti ondrotnemu višjemu pastirju in njegovi palači snovali jednako ostudni ter pobalinski naklepi, kakor v Ljubljani, ako bi se zadušnica ne bila opravila še v odobravanem času. Naposled so bili še sramoteni in grajani od liberalno-framasonskih listov naslednji duhovniki: prošt Wieser v Bolcanu, dekan Glatz v Meranu in državni poslanec in župnik Eichhorn v Floridsdorfu, ker zadušnice niso hotli opraviti. Prva dva sta izrekla, da nista dobila od svojega višjega pastirja nikake pooblastitve. — Po državnih postavah, ki so jih liberalci sami skovali, se noben avstrijski državlján ne sme siliti h kakoršnemukoli bogoslužnemu dejanju, ter je vsaka pripoznana

(Dalje v prilogi.)

cerkev prosta (t. j., bi imela biti) v vravnovanju svojih notranjih, domačih zadev. Vprašanje: Ali je darovanje službe božje notranja ali vnanja zadeva katoliške cerkve? Če notranja, torej po vašem lastnem, zakonitem priznanju prosta. In zdaj bi mi vendar radi poznali tisto učno knjigo vaše logike, po kateri smo duhovniki zaradi opuščenega, prostega, nezapovedanega dejanja — zasramovanja, zaničevanja, graje — torej kazni vredni. Kako čvrsto odgovarja v tej zadevi liberalcem dunajski „Correspondenz-Blatt“, piše: „Wahrlich, der Clerus hat es nicht erst noth, seine Loyalität durch den Trauergottesdienst zu beweisen. Ihm vielmehr war es zu verdanken, dass die Dynastie so manches Freudenfest begehen konnte, und — diese hat ihm den Dank wiederholt wärmstens ausgedrückt. Die Herren, welche jetzt nach einem Requiem rufen, dessen Bedeutung die Schnüffler sicher nicht fassen können, haben bei anderen Gelegenheiten Männern zugejubelt, welche über ganz Oesterreich ein „Requiescat in pace“ sprechen oder bringen möchten. Aber das war immer Selavensitte und Sitte slavischen Sinnes, öffentlich den Machthabern die Stiefel lecken und im Geheimen conspiriren.“

„Poslušajte vsi v inozemstvu — piše „Kathol. Kirchen-Zeitung“ 12. februarija, št. 13, — s takim občinstvom moramo se mi avstrijski duhovniki po naših mestih za pičico osebne prostosti še le rovat! Tako daleč pustila se je večina naše takozvane „intelligence“ po židih in framasonih vže nahujskati!“ Res, pa le našo netaktnost morali so obsojati ter, kaj se spodobi, nas poučiti? — pravi „Narod“. Oprostite, gospôda, če se res tu nekoliko križajo naši in vaši názori! Prepričani smo, da vam oprostitev v slučaju ne bo delala velike težave, kajti imate plašč krščanske ljubezni vedno široko razgaljen. Tudi to nas močno tolaži, ker je vam in nam znano, da ima vsebina pojma „takt“ mnogo osebnega značaja ter se njegova oblika kakor pri ženskah môda preminja. Tako se zná zgoditi, da čez kaj časa vi sami sebi ne boste več verjeli — če sploh zdaj verjamete, — da bi bilo vaše sedanje in neposredne preteklosti postopanje proti cerkvenim opraviteljem častno in taktuo. Če nas imate pa le za tako nedolžne in priprosto-naivne, ki v neki kmetski okornosti niti zmožni nismo za vašo višjo „sposobnost“, potem se s toliko večjo pravico smemo zanašati na vašo brezmejno krščansko ljubezen.

Tudi „Deutsche Zeitung“ je divja na duhovnike. Omenjamo jo, ker ni skrivnost, da je v rokah framasonov ter služi prostomavtarstvu. Po reku: „similia similibus cognoscuntur“ ne bo težko častitemu bralcu spoznati kalni vir, iz kateri se tudi po „Narodovih“ predalih pretaka toliko blata na katoliško svečeništvo. Ni res, da bi bil prvi in pravi povod temu hujskanju pomanjkanje lojalnosti pri duhovščini, ampak vzrok tiči v framasonskih načelih, v katerih se zibljejo vsi liberalci brez razlike in izjeme, nekateri iz zlobnosti, drugi iz kratkovidnosti in nevednosti. Dunajski „Vaterland“ je lansko leto prinesel več člankov o „bratih prostomavtarjih“, v katerih imeniku so bili bogato po številu zastopani vredniki, izdajatelji in sotrudniki liberalnih časnikov. V nekoliko osvetljenje hudobnega boja, ki se je vnel zoper cerkev po vsi črti, ne bo brez pomembe, ako postavimo sém nekatere glavne misli iz okrožnice prostomavtarskih višjih oblastev do laških „bratov framasonov“ leta 1886 (glej: „Leo Taxil, die Drei-Punkte-Brüder, Paderborn, Bonifacius-Druckerei 1887“ — 2. zvez., pag. 386 in nasl.).

„Kar se je vže storilo, bratje, je hvalevredno. Zatrte duhovnih redov, ugrabljenje cerkvenega premoženja, uničenje posvetne papeževe oblasti — to so trije junški čini. Dalje bo pa važno opravilo bratov framasonov, ob vsaki priložnosti ljudem povdarjati in na srce polagati, da prostomavtarstvo nikakor ne zatira katoličanov, temveč le prenapete klerikalce. Predrzo se mora zagotavljati, da vera vživa popolno prostost. Vsakdanja skrb mora bratom tudi biti odgoja mladine in pouk v šoli. Da pa tukaj kaj znatnega dosežejo, je neizogibno potrebno, duhovščino k molčanju pripraviti — uradno in očitno po službenih odstavah ter vpokojevanjih — posebno po obrekovanjih duhovnikov, da so goljufi, hinaveci ter le navidezno pošteni itd. itd.“ — Predragi bratje duhovniki! Tukaj-le je zadnji grm, za katerim tiči zajec vsakemu liberalcu, zavednemu ka-

kor nezavednemu framasonu. Tukaj je po mojem prepričanju prvi in pravi povod tudi sedanjemu rogoviljenju „Slovenskega Naroda“. —i. —u.

Z Dolenjskega, meseca februarija. Pisma, časopisi in sploh vse stvari, ki nam pridejo po južni železnici iz severa, dohajajo na Dolenjsko v kočevsko okrajno glavarstvo po pošti, ki pelje iz Rakeka na Novo Vas, v Ribnico in dalje v Kočevje. Ta pošta ima mimo ene, ki vozi iz Ljubljane v Kočevje, to prednost, da se dobivajo nje poštno pošiljatve nekoliko ur poprej.

Znano pa je, da ima v zimskem času južna železnica velike težave in sitnosti, mnoge ovire ravno na železnični progi Ljubljana-St. Peter. Posebno hude zapreke delajo zameti. Naravno je, da se v takem času dostikrat vlaki zakasnujejo, da tudi vsled tega ves promet v pošiljavi poštnih stvari trpi. To je pa čisto naravno in nemogoče drugače. Zoper to se pa i nobeden ne pritoži.

Nekoliko časa sém opazujemo, da pri čisto normalnih razmerah, tedaj ko naravni zadržki ne ovirajo, ne donaša poštna zveza Rakek-Kočevje redno svojih poštnih pošiljatev, v prvi vrsti pisem in časopisov. Prigodilo se je v teku zadnjih let že večkrat, da so nam naenkrat jeden dan pisma in časopisi izostali, in na vprašanje na pošti odgovorili so: da so se v Trst peljali. Tak slučaj pripetil se je na tej progi zadnjikrat dne 26. februarija t. l. Kakor sem omenil, ta slučaj ni prvi in se jih je že nekoliko pred tem vršilo, tako da je prebivalstvo že nejevoljno nad takim uradnim poslovanjem.

Dovoljujem si torej v interesu prebivalstva sl. c. kr. poštno ravnateljstvo v Trstu na ta slučaj z uljudno prošnjo opozoriti, naj se blagovoli na Rakeku, kjer ta poštna zveza z Dolenjsko začinja, potrebno ukreniti, da se ta nedostatnost več ne pripeti.

Trgovska in obrtniška zbornica.

I.

Trgovska in obrtniška zbornica je imela, kakor smo že javili, dné 21. februarija t. l. redno sejo, kateri je predsedoval gospod podpredsednik Miha Pakič in katere se je vdeležil vladni komisar gospod c. kr. vladni svetnik Josip Dralka in naslednji zbornični udje: Ivan Baumgartner, Oroslav Dolenc, Fran Hren, Anton Klein, Fran Kollmann, Karol Luckmann, Ivan Perdan, Vaso Petričič, Josip Ribič, Fr. Ks. Souvan in Jernej Žitnik.

Gospod podpredsednik naznani, da je za sklepčnost potrebno število udov navzočnih, otvori sejo in imenuje overovateljema zapisnika gospoda zbornična svetnika: Ivana Baumgartner-ja in Antona Kleina. Potem naznanja, da je zborničnemu predsedništvu došlo od gospoda deželnega predsednika naslednje pismo z dné 18. januarija 1889, šte. 148:

„Vsled razpisa Njega vzvišenosti gospoda ministerskega predsednika kot vodje ministerstva notranjih stvari od 12. m. m., šte. 5876, čast mi je javiti v najvišjem naročilu najvišjo hvalo za čestitko, katero je izrazila trgovska in obrtniška zbornica povodom zaroke Nje c. in kr. Visokosti prejasne gospe nadvojvodinje Marije Valerije z Njega c. in kr. Visokostjo, prejasnim gospodom nadvojvodom Franom Salvatorjem.“ — Zbornica je vzela to na znanje.

I. Zapisnik zadnje seje se odobri.

II. Gosp. zbornični svetnik Karol Luckmann poroča, da je Njega vzvišenost gosp. c. kr. trgovski minister pozval zbornico, naj se o tem izjavi, ali in v koliko in pod katerimi pogoji kaže se potreba poštnih kreditnih pisem v zborničnem okraju kranjskem, ker je že poslaniška zbornica državnega zbora v državnega proračuna razpravi za leto 1887 mej drugim sprejela resolucijo, pozvati vlado, da uvaži misel o uvedbi poštnih kreditnih pisem.

Kolikor je znano, imajo zavode poštnih kreditnih pisem zdaj le v Italiji, in zato se je c. kr. trgovsko ministerstvo obrnilo do kraljevske italijanske poštne uprave, da mu naznani dotične propise in vspehe.

Po došlih poročilih ima ta naprava namen, dajati potnikom sredstvo, da se vselej oskrbé z denarjem, a ne da bi bili prisiljeni, nositi seboj večje svote, ter biva v tem, da potnik pri kakem deželskem poštne ravnateljstvu vplača kako svoto, katera se mu potem more na podstavi knjižice, ki jo dobi v to, izplačevati v manjših zneskih pri vsakem

poštne uradu. Vložena svota ne sme biti manjša, nego 200 lir, in pri deželskih poštne ravnateljstvih I. razreda ne večja, nego 10.000 lir, pri ostalih deželskih poštne ravnateljstvih pa ne večja, nego 3000 lir.

Dnevne novice.

(Iz državnega zbora.) Včeraj ste zborovali obe zbornici. V gospodski zbornici je bila daljša debata o kmetskem dednem pravu. Obravnava ni bila končana. V zbornici poslancev se je nadaljevala debata o državnem proračunu. Govorili so trije govorniki, dva z leve in eden z desnice, za njimi pa finančni minister vitez Dunajevski. Ministrov govor je desnica odobraval. Konečno je govoril dr. Pscheiden. Obširnejše poročilo je na prvem mestu.

(„Laibacher Schulzeitung“) je, kakor je znano našim čitateljem, v zadnji številki minulega leta nas obdolžila, da smo priporočali neko knjižuro, ki ni vredna natisa. Od vredništva imenovanega lista smo zahtevali odločno, da nam dokaže iz našega lista svojo trditev, sicer jo naravnost imenujemo laž in obrekovanje. Vredništvo doslej tega ni storilo, pač pa sprejelo poslani popravek, da naš list ne pozdravlja takih gg. učiteljev, kakor so opisani v dotični knjigi, ne kaže s prstom ná-nje zaradi neznatnih pregreškov in tudi ne zahteva neomejenega in najvišjega cerkvenega nadzorstva v šoli. — Kakor čujemo od strani, so vrednik „Laib. Schulzeitung“ in njegovi sotrudniki v nemali zadregi, ker niso mogli še dokazati svojega neosnovanega napada. Radovedni smo, kako se bodo zagovarjali, kajti z zadnjim odgovorom na naš popravek ne moremo biti zadovoljni.

(C. kr. deželna vlada za Kranjsko) je izdala razglasilo, da se bode v zmislu postave z dné 30. m. m. 1888 ustanovilo na Kranjskem šestnajst okrajnih bolniških blagajnic za zavarovanje delavcev, in sicer: v Postojini, Kočevji, Krškem, Kostanjevici, Kranji, Trziči, Škofji Loki, Ljubljani (za mestno ozemlje), Ljubljani (za okolico), na Vrhniki, v Litiji, Logatci, Radovljici, Rudolfovem, Kamniku in Črnomlju. Na podstavi § 31. dotične postave morajo vsi delodajalci naznaniti osebe, ki morajo po svojem opravku biti zavarovane, okrajnim glavarstvom najpozneje do 1. aprila 1889. Kdor opusti zglastev v določenem času, kaznuje se v zmislu § 67. s kaznijo 10 gl. ali dvanajst dni zaporom.

(Izjava.) Z ozirom na naš članek o lojalnosti v šte. 45. izrazili so nadalje svojo zadovoljnost z našo možato in odločno besedo gospodje iz dekana-tov: trebanjskega, ribniškega, vrhniškega, loškega, ljubljanskega, moravskega in šmarijskega. Te izjave nas potrjujejo v prepričanju, da nismo osamljeni, in nam dajejo pogum, da bodemo tudi v prihodnje jednako odločno zavračali vse nepravilne napade in sumničenja.

(Vprašanje.) Prijatelj nam piše: Po nemških listih beremo zadnje dni, da mnogi uradniki pri denarnih zavodih in pošti izneverjajo denar iz blagajnic. Zanimivo bi bilo, ko bi nam kateri hrvatski list naznanil, ali so ti nezvesti ljudje pravi Hrvatje, priseljeni tuji, ali hrvatski renegatje. Dobro nam je znano, da se navadni sleparji radi ogrinjajo s političkim plaščem, da se jim tako strogo ne gleda na prste. Kdor zataji svojo vero, svoj narod, svoje prijatelje, pozabi rad tudi svoje dolžnosti.

(Umrl) je dné 27. februarija v Št. Juriji pri Kranji dobro znani voznik Janez Maselj, po domače „Konec“. Naj v miru počiva!

(Iz Št. Vida) na Dolenjskem se nam poroča, da so zasačili raznašalec nekkih hudobnih pisem ter jih je sodišče pozvalo na zagovor.

(„Slovenski Pravniki.“) Upravništvo tega lista nam naznanja, da se je danes preskrbel drugi natis 1. številke, da torej mogó novi naročniki dobiti obe letošnji številki. Tudi se more sedaj ustreči slučajnim reklamacijam.

(Za „Sokolski dom“) sta obljubila gg. Križaj in Medic v Št. Petru na Notranjskem vagon stavbenega lesa, isto tako g. Jurca, trgovec in posestnik v Postojini.

(V katoliški družbi) je minolo sredo govoril g. Pichler o duhovniškem stanu in njegovih važnosti za človeško družbo, a tudi o težkih njegovih dolžnostih. Na podlagi starejše in novejšje zgodovine je dokazoval duhovniško požrtvovalnost za omiko in oliko narodov. Prav primerno našim časom je govo-

ril tudi o onih, kipodpirajo uboge dijake, da si s podporami pomagajo do višjih poklicev. Poslušalci so pazljivo sledili njegovim bistroumnim in primerno osoljenim opazkam ter bili hvaležni govorniku za preprijazni trud.

(V Velikih Laščah) se je osnoval odbor, ki misli s pomočjo „Slovenskega pisateljskega podpornega društva“ v prvi polovici meseca avgusta v Spodnjih Rétijah pokojnemu Levstiku postaviti mal spomenik. Ker je rojstvena hiša Levstikova lesena, da ni mogoče vzdati spominske plošče, postavil bode odbor pri vasi poleg okrajne ceste na primernem mestu kamenito piramido pesniku v spomin. Gospodje v Laščah in okolici naj se resno poprimejo dela, da počasté sebe in pesnikovo ime.

(Slov. delavsko pevsko društvo „Slavec“) priredi jutri v prostorih čitalnične restavracije maškara. Začetek ob 7. uri.

(Kmetiska posojilnica za ljubljansko okolico) nam je poslala računski sklep za leto 1888. Dobička je imela 2520 gld. 97 kr., od teh je občini zbor dovolil 110 gld. za dobrodelne namene. Rezervni zaklad je dne 18. februarja t. l. znašal 5369 gld. Denarni promet v letu 1888 je znesel 217.584 gld. 45 kr. V ravnateljskem odboru so gg.: Janez Knez star., V. Jenko, J. Kotnik, A. Knez, J. Vrhovnik, v nadzorstvenem odboru E. Ločnikar, dr. J. Vošnjak in V. Ogorelec.

Raznoterosti.

— Največjo katoliško cerkev na Kitajskem so dne 10. januarja blagoslovili v Peking. Posvečena je Zveličarju. Slavnosti so se vdeležili poslanci raznih evropskih držav in Japana, po sv. maši, katero je daroval škof Tagliabué, tudi Shun, minister v Tsung-li-Yamen-u, kot namestnik kitajskega cesarja. Cerkev je zidana v gotskem slogu ter pokriva s stranskimi poslopji, kot: seminariji, šolami, sirotišnico, delavnicami itd., obseg 116 „mu“; jeden „mu“ ima 6600 angleških štirjaških črevljev.

— Za boj zoper suženjstvo se je v Franciji vže nabralo pol milijona frankov ter se je oglasilo za dotično ekspedicijo petnajststo prostovoljcev.

— V Parizu nameravajo zgraditi novo cerkev sv. Srca Jezusovega. Nabralo se je v ta namen 20.300.000 frankov.

— Ruska redarstvena oblastnija v Varšavi je ukazala vsem tam bivajočim židom, ki se v to niso mogli izkazati s posebnim uradnim dovoljenjem, da morajo takoj zapustiti Varšavo in Rusijo. Iztirancev je bajé 396.

— Metuzalem. V Heö-Csabi na Ogerskem je nedavno umrl voznik Rothmann, ki je dosegel nenavadno starost 112 let. Bil je vojak v avstrijski armadi proti Napoleonu in je še leta 1848—1849 služil pri honvedu kot sedemdesetleten starček. Spal je pozimi in poleti pod milim nebom, živel zmerno ter še pred dvema letoma opravljal svoja opravila.

— Pred tisoč leti. Leta 888 je angleška cerkev dala kroni v najem več zemljišča na 999 let v takozvani „večni najem“. Leta in stoletja so minula, sedaj pa mora krona povrniti cerkvi ono zemljišče. Pravomočna je tedaj danes listina, ki se je spisala za dōbe kralja Alfreda.

— V Chicagu (Združene države) je nedavno vložil neki Krupper tožbo zoper svojo ženo zaradi ločitve zakona. Kot vzrok je navedel, da ga je žena natolkla z njegovo lastno nogo. Imel je namreč leseno.

— Sumljiv odgovor. A.: No, kdo pa je dobil premijo na živinski razstavi, ti ali tvoj strije? B.: „Nobeden izmed naju, dobil jo je tuj vol.“

— Tolažba. „Oj, koliko skrbi ima oče s svojimi sinovi! Moj Emil je letos v drugič obsedel v četrtem razredu. Kakó srečni so stariši, ki imajo le hčere, kajti te le enkrat obsedé.“

Telegrami.

Pariz, 2. marca. Pravosodni minister bo danes skoro gotovo zahteval izročitev poslanca Laguerre-ja. Laisant bo menda vložil interpelacijo v zadevi lige patrijotov.

Madrid, 2. marca. Pigott je zvečer došel; ko so ga hoteli zgrabiti, se je ustrelil.

London, 2. marca. Spodnja zbornica je s 339 proti 260 glasovom odklonila Morlichov dostavek k adresi, ki ostro graja irsko upravo. Ko je začel govoriti Parnell, vstali so vsi vladi nasprotni poslanci ter ga s toplimi klici pozdravili.

Umrli so:

27. febr. Janez Kralj, posestnikov sin, 21 let, Ulice na Grad 12, pljučni edem. — Ivana Laschan, zasebnica, 82½ leta, Salendrove ulice 3, srčni kap.

V bolnišnici:

25. febr. Neža Šusteršič, gostija, 86 let, marasmus. 27. febr. Franja Vidmar, strežnica, 29 let, jetika. — Tine Karlin, delavec, 42 let, pneumonia chron.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		barometra v mm	toplomera po Celsiusu			
1.	7. u. zjut.	725.4	— 0.8	sl. szap.	oblačno	3.80
	2. u. pop.	726.5	2.2	sl. vzh.	sneg	
	9. u. zveč.	728.1	— 0.8	„	oblačno	sneg

Srednja temperatura — 0.7° C., za 1.9° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

2. marca.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 70 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ 16% „	84 „ 10 „
5% avstr. zlata renta, davka prosta	111 „ 45 „
Papirna renta, davka prosta	99 „ 75 „
Akcije avstr.-ogerske banke	886 „ — „
Kreditne akcije	308 „ — „
London	121 „ 25 „
Srebro	— „ — „
Francoški napoleond.	9 „ 58 „
Cesarski cekini	5 „ 68 „
Nemške marke	59 „ 20 „

Katoliška Tiskarna v Ljubljani naznanja pretužno vest o smrti svojega mnogo let delujočega sotrudnika, gospoda

Ferdinanda Cogle, črkostaveca,

katerega je po dolgi, premučni bolezni, predvidenega s sv. zakramenti za umirajoče, v 35. letu njegove dōbe danes zjutraj ob polu 6. uri poklical Vsemogočni k Sebi v boljše življenje.

Pogreb prerano umrlega bode v nedeljo, dne 3. marca ob 5. uri popoldne iz hiše št. 18 pred škofijo.

Dragi rajniki bodi priporočen v pobožno molitev in blag spomin.

V LJUBLJANI, dne 2. marca 1889.

Zahvala.

Moj rajniki mož Anton Zwenkel se je pred 6 leti pri zavarovalni družbi „The Gresham“ v Londonu zavaroval za večji znesek na slučaj smrti v korist svoji hčeri.

Gospod zastopnik te družbe v Ljubljani, gosp. Gvido Zeschko, je zavarovani znesek točno in polno izplačal.

Javno izrekam družbi „The Gresham“ najtoplejšo zahvalo ter ta zavod vsakemu nujno priporočam.

V Sevnici, dne 26. februarja 1889.

(1) Kati Zwenkel.

Gosp. G. PICCOLI-ju,

lekarnarju v Ljubljani.

Vinice na Dolenskem, dne 12. jan. 1889.

Blagovolite mi poslati dvanajst steklenic Vase **OSORICE ZA ŽELJODC.**

Pohvalno omenjam, da je bila raba lani poslanih 36 steklenic izvrstna. Bolniki raznih vrst so vživali osorico z najboljšim uspehom. Neka bolnica je bila že za smrt bolna, vsi so mislili, da mora v malo urah umreti; toda komaj je zavžila nekoliko kapljic osorice, je že okrevala in čez nekoliko ur popolnoma ozdravela — moč tem, da je bila poprej več dni že skoraj na smrti postelji. Esenca se tedaj zaradi njenega izvrstnega vpliva sama najbolje priporočuje.

Z odličnim spoštovanjem

(12-2) Jurij König, župnik.

Odlikovan: 1873, 1881.

Josip Deiller,

tovarna za cerkveno blago in razprodaja

— cerkvenih oprav —

na Dunaji VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik Franc Brückner.

Proti gotovi naročbi se najtočneje izvršujejo vsakovrstne

cerkvene oprave

kot: kazule, pluviali, dalmatike, velumi, štole, baldahini, zastave itd., kakor tudi

celi ornati.

Odlikovan: 1873, 1881.

Priporoča svoje izdelke prečastiti duhovščini in p. n. cerkvenim predstojnikom po najnižji ceni v najnovejših in lepih oblikah. (5)

Na željo pošilja načrte in ilustrovane cenike. Staro orodje in posode jemlje v popravo.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkviyo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano reelno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupee so oljnaté barve v ploščevinastih puščah (Bleichbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

☛ Cenike na zahtevanje. ☛

Na najnovejši in najboljši način

umetne

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živeca

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradeckega (čevljarskega) mostu, I. nadstropje. (24)

Izvrsten mēd

pravi garantovani pitanec

se dobiva

v zaboječih po 5 kil, à kilo 50 kr. in zaboječek 30 kr. proti predplačilu ali poštnem povzetju pri

Oroslavu Dolencu,

svečarji v Ljubljani.

(10-6)

št. 2874.

Natečaj.

(3-3)

Pri magistratu deželnega stolnega mesta Ljubljane je popolniti:

a) službinsko mesto

magistratnega tajnika

z letno plačo 1200 gld. in pravico do dveh v pokojnino vstevnih 10% petletnic;

b) novo ustanovljeno službinsko mesto

konceptnega pristava

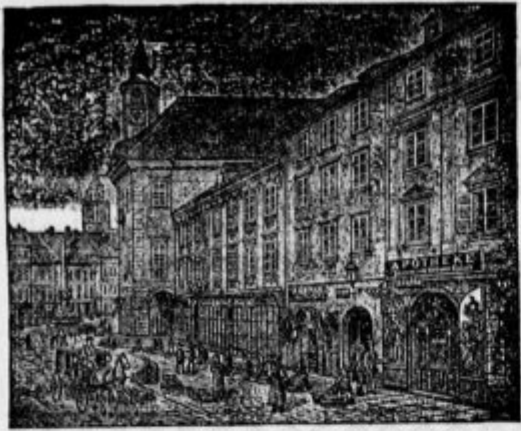
v letno plačo 750 gld. in pravico do dveh v pokojnino vstevnih 10% petletnic.

Prošnje za ti službi je vložiti do 16. marca letos pri mestnem magistratu.

Prositelji za mesto magistratnega tajnika morajo poleg drugih potrebnih svojstev dokazati sposobnost, kakoršna je predpisana za upravno državno službo, oni za mesto konceptnega pristava posebno strokovnjaško zvedenost v statističkih delih.

V Ljubljani 15. dan februarja 1889.

Župan: Grasselli, s. r.

Lekarna Trnkóczy,

zraven rotovža v Ljubljani
na velikem Mestnem trgu,

prilporeča tukaj popisana najboljša in sveža zdravila. Ni ga dneva, da bi ne prejeli pismenih zahval o naših izbornu skušenih domačih zdravilih. Lekarne Trnkóczyjevih firm so: Na Dunaji dva (in kemična tovarna), v Gradcu (na Štajarskem) ena, pa ena v Ljubljani. P. n. občinstvo se prosi, ako mu je na tem ležeče, da spodaj navedena zdravila s prvo pošto dobi, da naslov tako-le napravi: **Lekarna Trnkóczy poleg rotovža v Ljubljani.**

Marijacejske kapljice za želodec,

MARIA-ZELLER TROPFEN
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY
LAIBACH 1 STUCK 20.

katerim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten vseh pri vseh boleznih v želodecu in so neprekosljivo sredstvo zoper: manjkanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v želodecu, bitje srea, zabasanje, gliste, bolezni na vrašci, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gl.

Svarilo! Opozorjamo, da se tiste istinite marijacejske kapljice dobivajo samo v lekarni Trnkóczy-ja zraven rotovža na velikem Mestnem trgu v Ljubljani.

Cvet zoper trganje (Gicht),

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter reumatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter žvečih, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa ča se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvet zoper trganje po dr. Malicu“ z zraven stoječim znamenjem. 1 stekl. 50 kr. tucat 4 gl. 50 kr.

Schutzmarke.

Če ni na steklenici zraven stoječega znamenja, ni pravi cvet in ga precej nazaj vrnite.

Planinski zeliščni sirop kranjski,

za odrasle in otroke, je najboljši zoper kašelj, hripavost, vnetoból, jetiko, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr., 1 tucat 5 gl. Samo ta sirop za 56 kr. je pravi.

Kričistilne kroglice

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se že tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanju človeškega telesa, glavobólu, otrpnenih udih, skazenem želodecu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se s pošto najmanj jeden zavoj.

Zdravila za živino.

Štupa za živino.

Ta prav dobra štupa pomaga najbolje pri vseh boleznih krav, konj in prašičev.

Konje varuje ta štupa trganja po črevih, bezgavk, vseh nalezljivih kužnih boleznih, kašlja, pljučnih in vratih boleznih ter odpravlja vse gliste, tudi vzdržuje konje debele, okrogle in iskrene. Krave dobé mnogo dobrega mleka. Zametek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gl.

Cvet za konje.

Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretégu žil, otekanju kolen, kopitnih boleznih, otrpnenju v boku, v križi itd., otekanju nog, mehurnih na nogah, izvunjenju, tiščenju od sedla in oprave, pri sušeti itd. s kratka pri vseh vnanjih boleznih in hlab. Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gl., 5 stekl. z rabil. navodom vred samo 4 gl.

Vsa ta našeta zdravila se samo prava dobijo
v lekarni Trnkóczy-ja v Ljubljani
zraven rotovža (21)

in se vsak dan s pošto razpošiljava.

Brnsko blago

za elegantno
spomladansko ali poletno
obleko

v odrezkih po 3-10 m, to
je 4 vatlje vsak kos, za

gl. 4.80 iz fine
gl. 6.— iz finejše
gl. 7.75 iz izbornu fine
gl. 10.50 nepresegljivo fine

pristine volne,

kakor tudi blago za zgornje
suknje, s svilo pretkani
„kamgarni“, poletno surovo
sukno, blago za livrée-je,
pralno-pristno sukaneno
blago, fino in najfinejše črno
sukno za salonske oprave
itd. razpošilla proti povzetju
izneska kot poštena in so-
lidna znana

tovarniška zaloga sukna

Siegel-Imhof
v Brnu.

Pojasnilo: Vsak odrezek je
3-10 m dolg in 136 cm.
širok, tedaj popolnoma za-
dostuje za popolno moško
(15-3) obleko.

Tudi se pošilja, kolikor
kdo zahteva na metre. Jamči
se, da se pošlje blago na-
tanko po izbranem vzorcu.
Vzorci gratis in franko.

OBJAVA kočevske mestne hranilnice.

Odbor kočevske mestne hranilnice
je v svoji seji dné 1. februarija 1889 sklenil

**znižati obrestno merilo
od dné 1. julija dalje pri
vseh na zemljiščih zava-
rovanih posojilih**

od 6% na 5%

Dosedanja dolžnost, da se mora na račun glav-
nice vsako leto plačati eden odstotek, se je **razvelja-
vila**, vendar pa je vsakemu dolžniku na prosto voljo
dano, da sme to tudi v bodoče storiti.

Kočevska mestna hranilnica
dné 1. februarija 1889.

(3-3)

Ravnateljstvo.

J. Pserhofer-jeva

lekarna na Dunaji, Singerstrasse 15,
„Zum goldenen Reichsapfel“.

Kri čistilne kroglice, poprej „Univerzalne kroglice“ imenovane, zaslužijo po-
katerej bi ne bile že na tisočkrat to kroglice pokazale svojega čudovitega učinka. V najtrdovratnejših slučajih, ko so
se zaman rabila druga zdravila, so te kroglice mnogobrojнокrat popolnoma ozdravile. 1 škatljica s 15 kroglicami
velja 21 kr., 1 zvitok s 6 škatljicami 1 gl. 5 kr., pri nefrankovani pošiljavi po povzetju 1 gl. 10 kr.

Če se poprej pošlje denar, stane s poštnino prosto pošiljati vred: 1 zvitok kroglice 1 gl. 25 kr., 2 zvitka
2 gl. 30 kr., 3 zvitki 3 gl. 35 kr., 4 zvitki 4 gl. 40 kr., 5 zvitkov 5 gl. 20., 10 zvitkov 9 gl. 20 kr. —
(Manj nego jeden zvitok se ne pošlje)

**Pristne kroglice so le one, katerih nakaznica ima imenski podpis J. Pserhofer-jev in katere
imajo na pokrovu vsake škatljice isti imenski podpis z rdečo barvo.**

Nebrojno pismem je došlo, v katerih se zahvaljujejo konsumenti teh kroglic za svoje ozdravljenje po najrazlič-
nejših in težkih boleznih. Kdor jih je le jedenkrat poskusil, priporoča jih dalje.

Tu navedemo le nekaj zahvalnih pism:

Schlierbach, 17. febr. 1888.

Vaše blagorodje! Udano podpisani prosim, da mu
zopet pošljete štiri zvitke vaših koristnih in iz-
vrstnih kri čistilnih kroglic.

Splošnovanjem

lg. Neurelter, praktični zdravnik.

Hraše pri Smedniku, 12. sept. 1887.

Blagorodni gospod! Božja volja je bila, da so mi
prišle Vaše kroglice v roke, in sedaj Vam pišem, kak
vseh da so imele: Prehladila sem se bila v otročje
postelji, tako, da nisem mogla opravljati več dela svo-
jega, in bila bi gotovo že mrtva, da me niso rešile Vaše
čudovite kroglice. Bog blagoslovi Vas tisočkrat. Zaupam,
da me bodo kroglice Vaše popolnem ozdravili, kakor
so drugim k zdravju pomagale. Terezija Kniffler.

Dunajsko Novo Mesto, 9. dec. 1887.

Vaše visokoblagorodje! Najtoplejšo zahvalo izrekam
v imenu 60letne tete svoje. Trpela je za kroničnim ka-
tarom v želodecu in vodenico. Življenje bilo jej je muka
in mislila je, da je že izgubljena. Slučajno je dobila
škatljice vaših izvrstnih kri čistilnih kroglic, in je
ozdravela, ko jih je dlje časa rabila.

Splošnovanjem

Jozefa Weinzettl.

Mitterinzersdorf pri Kirchdoru na Zgor. Avstr.,
10. januarja 1886.

Vaše blagorodje! Blagovolite mi poslati po pošti
zvitok vaših izvrstnih kri čistilnih kroglic. Ne morem,
da ne bi Vam izrazila popolnega priznanja glede vred-
nosti teh kroglic, in priporočala jih bodem, kjer bude
priložnost, najtopleje vsem bolehaloim. Pooblašcam Vas,
da smete to mojo zahvalo porabiti, kakor hočete.

Splošnovanjem

Terezija Kastner.

Gottshard pri Kohlbahe v avstr. Sileziji,
8. oktobra 1886.

Vaše blagorodje! Prosim Vas prijazno, pošljite mi
6 škatljic svojih univerzalnih kri čistilnih kroglic. Le
Vašim čudovitim kroglicam se mi je zahvaliti, da sem
rešena želodečeve moje bolezni, ki me je mučila pet let.
Jaz nikdar nočem biti brez teh kroglic in izrekam
Vašemu blagorodju svojo najtoplejšo zahvalo.

Splošnovanjem

Ana Zwickl.

Rohrbach, 28. februarija 1886.

Vaše blagorodje! V meseci novembru m. l. na-
ročil sem pri Vas zvitok teh pil. Jaz in žena moja
opazila sva najboljši vseh; oba naju je glava bolela
ter sva bolehala za zaprtjem, tako, da sva že skoro
obupala, četudi sva le 46 let stara. In glejte, pile Vaše
napravile so čudež in oprostile naju boleznim.

Splošnovanjem

Anton List.

Ozebljinski balzam J. Pserhofer-ja,

že več let priznan
kot najboljšo zdravilo proti ozebljini vsake vrste, kakor
tudi proti zastaranim ranam. 1 lonček 40 kr., s
frankovano pošiljati 65 kr.

Trpotčev sok, proti kataru, hripavosti kr-
čevitemu kašlju itd. 1 ste-
klenica 50 kr.

Amer. mazilo proti protinu,

najboljše sredstvo pri vseh protinskih in revmatičnih
boleznih, trganji po udih, išiji, trganji po ušesih itd.
1 gl. 20 kr.

Prašek proti potenju nog.

Cena škatljice 50 kr., s frankovano pošiljati 75 kr.

Balzam za gušo, najboljše sredstvo proti
napanjanju vratu. Jeden
flacon 40 kr., s frankovano pošiljati 65 kr.

Zdravilna esenea (Praške kapljice) proti sprijenemu že-
lodecu, slabemu prebavljanju, vsakovrstnim trebušnim
boleznim, najboljše domače sredstvo. Steklenica 22 kr.

Razven tu navedenih preparatov so v zalogi vse v avstrijskih listih objavljene domače in inozemske farma-
cevtične specialitete in se vsi predmeti, ki bi jih morda ne bilo v zalogi, na zahtevanje točno in cenno preskrbē.
Pošiljate po pošti se najhitreje izvrše proti predpošiljavi zneska, večje naročbe tudi proti poštnemu
povzetju.

Če se denar naprej pošlje (najbolje po poštni nakaznici), poštnina mnogo manj stane, kot pri pošiljatih s
povzetjem.

Največ zgoraj imenovanih specialitet se tudi dobiva v Ljubljani pri gg. lekarjih G. Piccoli in J. Svoboda.

Angleški čudoviti balzam,

1 steklenica 12 kr., 12 steklenic 1 gl. 20 kr.

Fijakarski prašek, proti kataru, hri-
pavosti, kašlju itd.
1 škatljica 35 kr., s frankovano pošiljati 60 kr.

Tonnochinin - pomada J. Pser-
hofer-ja,

najboljše sredstvo, da lasje hitreje rastejo. 1 lonček 2 gl.

Univerzalni obliž prof. Steudel-a,
ki se je že večkrat

pokazal za dobro zdravilo, če se kdo udari ali vbode,
pri ulesih na nogah in trdovratnih bezgavkah, bo-
lečih krvavih žuljih, črvu v prstu, pri ranjenih in
vnetih prsah, protinskih tokih in jednacih boleznih.
1 lonček velja 50 kr., s frankov. pošiljati 75 kr.

Univerzalna čistilna sol

A. W. Bullrich-a. Izvrstno domače sredstvo proti
nasledkom težkega prebavljanja, kot: glavobolu, omo-
tici, krču v želodecu, zgagi, zlatej žili, zaprtju itd.
1 paket velja 1 gl.

Očesna esenea Romershausen-a. 1 ste-
klenica 2 gl. 50 kr., pol
steklenice 1 gl. 50 kr.